

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este Dumineca si Joi'n, la fie-care d'oué septemâni cu adausulu Poisiórei. — Prenumeratiunea sciee in Sabi'u la expeditu'r'a Toiei, pre afara la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra expeditu'ra, Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabi'u este pre anu 7 fl. v. n. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 13.

ANULU XXV.

Sibi'u 1325 Februariu 1877.

trajecelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciela din Monarchia pre unu anu 8 fl. óra pre o jumetate de anu 4 fl. v. n. Pentru primo, si tier streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a d'ou'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. n.

Ce ne va aduce primavér'a ?

Nu ni se va luá in nume de reu déca de asta data ne indreptámu privirile numai in afara, preste limitele monarchiei. Deprinsi a audi prevestiri de pace si atunci cându pacea mai avé sa traiésca numai luni de dile, astadi numai din fundulu Germaniei mai audim de pe tronulu imperatescu, ca se vorbesce de pace, dara si acolo numai conditiunatu. In vecinatatea nóstra spre resaritul de média-nópte nuorii de armate rusesci suntu enormi, furtun'a loru nu mai póte fi departe, ea trebuie sa-si descarce unde-va electricitatea. Nu departe de fruntariela nóstre, spre resaritul de média-di, nuorii de armate suntu de mai putiena expansiune; acolo inse aerulu politicu atátu este de nadusitu si de coruptu, încátu in totu minutulu póte fi surprinsu omulu de scirea, ca disolutiunea complexulu politicu numitu imperiulu otomanu, a intrátu in ultim'a fasa si ca si celu din urma semnu de viétia din acestu corp u gat'a sa dispara.

Suntu abia cinci dile de cându telegrafulu ni-a comunicatu scirea ca sultanulu Abdul-Hamid inca e pe cale de a i se muia creerii si ca de mai multe dile nu e capabilu de a luá parte la nici o actiune de statu. Déca comparámu scirea acést'a cu scirile dinainte de detronarea lui Murad V, suntemu indreptatiti a presupune ca dilele lui Abdul-Hamid pe tronulu osmaniloru nu voru fi multe.

Turci'a a mai consumatu si pâna aci multe puteri, inse in nóue luni trei sultani si o droie de veziri si ministri, are sa dica, ca rótele mecanismulu de statu atátu suntu de tocite, încátu nu mai punu unele altor'a nici unu obstaculu, orologiulu s'a pornitu a bate si va bate totu póte pâna in sfersitu.

O deputatiune de softale, turcesci se pregatescu sa vina la Budapest'a sa multiamésca softaleloru ungueresci, ca in momentele aceste critice, a avutu Turki'a mangaierea de a-i dá cine-va sarutarea, póte cea din urma. Ast'a aru fi uniculu semnu de viétia in feliulu seu in momentele cându lumea este incunoscintiata despre nóue simari resturnári in Constantinopole. Este inse intrebarea, ca dupa sgomotele despre isbucnirea unei revolte in Constantinopole si a resbelulu la fruntarii, pâna sa se întórca softalele acasa, probabilu fára decoratiuni, voru mai gasi pre padisiahulu de adi pe tron, voru mai gasi drumulu spre cornulu de aur de fumulu tunurilor ce voru resuná la ceremoni'a funebrala a osmaniloru? Magiarii este mai pe aci sa aiba meritulu de a-si fi gasitu fratii tocm'a in momentulu cându erá lipsa sa asiste la ceremoni'a de immormentare politica dupa ce leau mancatu inainte comandarea.

Daru sa nu facemu glume cându lucrulu e asiá de seriosu.

Suntu póte numai septemâni, cari ne despartu de inceputulu dramei celei mari numite cestiunea orientala. Mas-sele cele mari de armate rusesci se voru rostogoli spre peninsul'a balcanica cá unu potopu, care va trage in torentu si pre alti cu sine, fára de a gasi multa resistintia.

Turcii pâna puteau traí in ilusiu diceau ca voru opune unei inva-

siuni, vina de unde va veni, o armata de 800,000; mai târdiu din consideratiuni financiale au redus armata la 600,000; in fine se vorbiá de 300,000 cari sa scutésca lini'a Dunârei si 100,000 Armeni'a. Acum se reducu si cifrele aceste. Si pe lángra seraci'a ce se vede din cifrele luptatoriloru mai este seraci'a financiala, apoi saraci'a de stabilitatea lucrurilor interne, seraci'a izolári interne si esterne cu esceptiunea platonica a magiariloru.

Nu ne bucurámu de situatiunea cea precaria a Turciei. Elementulu turcescu, déca erá unu elementu cu minte, puté face bune servitii Europei, tocm'a precum aru fi pututu face bune servitii Austro-Ungariei, si chiaru si Europei, magiarii. Dar' si unii si alti, in feliulu loru, impinsi de unu egoismu nationalu reu intielesu, au subminatu si ruinatu in giurulu loru pâna ce subminarea si ruin'a a strabatutu sub temeliele loru si acum unii voru fi obiectulu de prada alu mestesiugiriloru loru neintiepte, alti voru fi spectatorii, déca nu si cooperatorii la actulu celu tragicu, alu tratiloru regasiti, ce preste scurtu tempu va incepe a se desfasiurá, — cá sa nu dicemu mai multu.

Alte amu fi doritu sa ne aduca primavér'a si alte voru fi cele ce ni le va aduce.

Cu mare ingrigire cautámu asiá dara asupr'a eveneminteloru inaintea a câroru necunoscutu ne aflámu si care potu conflagrá Europ'a dela unu capu pâna la celalaltu. Turcii si magiarii voru puté fi mándri (?) cându 'si voru vedé oper'a realizata, firesce cum au trebuitu sa ese din croial'a loru, nu inse cum au visat'o séu cum puté sa fia déca se conformau recerintieloru tempulu.

Revis'ta politica.

Cum s'a facutu pactulu in privinti'a bancei: pâna acum n'a petrunsu in publicu decátu comunicate oficióse. „Ellenör“, organulu d-lui Tisz'a, spunendu ca ministri s'au întorsu la Budapest'a si asteapta sa se decida sórtea stipulatiuniloru din Februariu in conferintiele partideloru din Cislalani'a, ne indica totu odata ca stipulatiunile aceste cuprindu pactulu in privinti'a bancei. Stipulatiunile inse, dupa „Ellenör“, aru fi urmatórele:

1. Societatea de banca infintiéza d'oué institute de banca, unulu in Viena, altulu in Budapest'a. In fruntea fia-cáru institutu stá o directiune independenta, ai cárei membri se alegu de cátra actionari. Vice-guvernorii pentru densele se denumescu de guvernéle concerninti. Sfer'a de activitate a directiuniloru cuprinde deplinulu dreptu de a dispune atátu cu privire la dotatiunea filialelor ce esistu si cari se voru infintiá cátu si cu privire la mesurarea creditulu pentru singuratiici proprietari de creditu.

2. Organulu centralu alu societátiel de banca se constitue din 15 membri, dintre cari directiunea din Budapest'a si Viena deléga câte doi, iér' optu se delega liberu de cátra actionari. Afara de acesti'a mai suntu membri in consiliulu generalu vice-guvernorii denumiti de guvern, presedinte e guvernuru denumitu de Domnitoriulu. Durat'a mandatulu e de patru ani.

3. In cestiuni de controversa ce se potu escá intre directiuni si consiliulu generalu pentru interpretarea statuteloru decide unu juriu ce va consisté din câte trei membri din supremulu tribunalu unguerescu si austriacu si din unu presidentu denumitu inainte pe fiecare anude Maiestatea Sea.

4. Dotatiunea bancei ungueresci consiste in unu minimum de 50 milióne. In casulu unei trebuinte de creditu mai mare, acést'a dotatiune se póte marí din reserv'a de bancnote. Aceste 50 milióne se intrebuintéza esclusivu pentru satisfacerea trebuintelor de creditu ungueresci. Acestu primu capitalu alu bancei se póte inmultí si i se cuvine Ungariei si din inmultire o parte coresponditóre proportiunei de 50 milióne.

5. Testulu bancnotelor e germanu si unguerescu. Limba oficiale a directiunei ungueresci e cea ungueresca. Oficialii centrali ai bancei ungueresci ii denumescu consiliulu generalu dintre cetatienii statulu unguerescu, oficialii filialelor ii denumescu directiunea.

Atátu e totu — adauge „Ell.“ — ce putemu raportá despre punctele esentiali ale pactulu. Dealtmintrea pactulu nu e inca definitivu testuatu intre ambele guverne. S'a datu insa la protocolu in modu detaiatu fia-care conventiune. Dupa denumirea guvernulu unguerescu se va tiené o conferintia ministeriale comuna sub presidiulu Maiestátiel Sale, in care se va stabili definitivu testulu autenticu alu pactulu.

Resbelulu intre Russi'a si Turki'a este inevitabilu, dicu tóte foile mari si de importantia. Austro-Ungari'a era aplecata a se margini la o aliantia binevoitóre Russiei. „Politik“ din Prag'a inse ne spune intr'o epistola din Viena ca Russi'a nu se multiamésce cu atát'a. Russi'a pretinde ingagiamente firme, obligatorie, pentru cá sa nu i se intemple ca dupa ce se va incepe resbelulu sa se pomenésca cu vreo neplacuta surprindere. „Asigurarea neutralitátiel, se dice mai departe, in epistola, este o escusa cunoscuta, pentru de a-si pastrá cine-va mâna libera si a face pe urma ce voiesce. Acést'a e o manopera vechia, cu care Russi'a, dupa ce a platitu scumpu esperintiele sele din resbelulu in Crime'a nu va mai fi amagita. Este cu putintia, ca in privinti'a acést'a eu vedu mai claru decátu multi din barbatii de statu austriaci. In casulu acést'a pune-veti la inima cele cuprinse in sirurile aceste. Inainte de ce se decide Russi'a pentru resbelu si va regulá positiunea fatia cu Austri'a de asiá, încátu erorile din 1856 sa nu se mai póta repeti. Din caus'a acést'a se tragana decisiunea, dara pentru aceea sa nu créda aici nimenea ca cu missiunea lui Sumaracov s'a terminatu treb'a. Mai suntu Sumaracovi in Petersburg.“

Puterile inca nu au respunsu la not'a cerculara a lui Gorciacoff. Despre Angli'a se scie ca astépta mai an-teiu se véda ce directiune voru luá lucrurile in orientu. Tacerea cea nadusita a diplomatiei da ansa la totu feliulu de presupuneri si combinatiuni.

Turcii intr'aceea si au alesu partea cea mai buna. Ei, se intielege, cei dela putere, traiescu lume alba in Dolm'a-Bagdje. O festivitate dupa ceea-lalta si banchete preste banchete, de siguru de bucuri'a ca au scapatu de

Midhat pasiá si de diplomati'a europeana cu conferintiele cele moleste.

Nu lipsescu inse si sciri cari suntu unu contrastu fórtre seriosu fatia cu orgiele puterniciloru. „Ceea ce nu s'a intemplatu in Turci'a (de cându cu rebeliunea pasiloru ereditari séu a ianciariloru): garnison'a e in discordia si dominata de coterii. Se astépta o schimbare de tron. Resiad effendi voiá inca cu patru septemâni inainte sa induplece pe Mithad se depuna pe frateseu, sultanulu actualu. O deosebita activitate desvólta partisanii lui Iussuf Izzedin. Resbelulu civilu e inaintea usiloru.“

Cuventulu de tron cu care a deschisu imperatulu Germaniei parlamentulu germanu a facutu sensatiune in cercurile politice. Germani'a se dice acolo, va intrebuintá influenti'a ei pentru scutulu crestimiloru si pentru sustinerea pácei, totu-odata si pentru sustinerea bunelor relatiuni cu guvernele aliata si amice.

In „Tablettes d'un Spectateur“ se publica testulu memoriulu ce l'a comunicatu principele Ioanu Ghic'a in calatori'a sea mai din urma pe la cabinetele din Viena, Parisu si Londonu. Memoriulu amintitu cauta a demonstrá, ca de cându diclina puterea sultanulu si se maresce slavismulu nu mai póte fi vorb'a de o solidaritate intre slavi greci si români. Cátu pentru români in deosebi, ei de o suta de ani si-au indreptatu sfortiárele loru contr'a unei invasiuni din partea slaviloru. Dintre tóte combinatiunile ivite de pâna acum si respinse de Ioanu Ghic'a in numele intereselor bineintieles ale terei mai multu i se impotrivesce o aliantia russo-romána, acést'a i inspira protestatiuni o elocuentia intr'adeveru rapitóre.

„A acceptá ide'a unei aliantie cu russii,“ scrie principele Ghic'a, „aru insemná a rupe cu politic'a ce români au urmaritu dela inceputulu secululu pâna in dilele nóstre, aru insemná a declará nula si nevalidu totu ce amu disu si scrisu in scopulu de a convinge pe tóta lumea, ca noi voim a servi de valu contr'a panslavismulu, aru insemná a ne desminti noi insine si a dovedí ca nu putemu fi decátu purtatorii de slepu ai Russiei, unu radiemu pentru realizarea ambióseloru planuri ale tiarismulu; aru insemná a gatí puteriloru europene o cumplita amagire, aru insemná ca tradámu si lasámu prada tunurilor turcesci cetátiel nóstre cele mai infortóre si mai insemnate: Ismailu, Galati, Brail'a, Giurgiu, Turnu-Severinulu etc. pentru a fi prefacut in pravu si cenusia; aru insemná in sfersitu, a ne tradá cabinetulu din Petersburg politicescu neconditiunatu si a ne întórce inderetru pâna la acea stare regretabila in care ne aflámu inainte de acést'a cu unu patraru de seculu. Guvernulu nostru chiaru si in casulu cându tiarulu aru declará Romani'a independenta aru fi o delegatiune a tiarulu, cu o independentia cum erá a canatulu Crimeiei acum o suta de ani.“

„Corespondinti'a politica“ din Viena primeste din isvoru „competentu“ o descriere a stárei efective a armatei rusesci, despre care circulé atâtea versiuni contradicetóre. Acést'a descriere face unu tablou adeveratu

alu gradului de pregătire, în care se afla Rusia pentru a începe o campanie în contra Turciei.

Guvernul turcesc n'a făcut în decursul resbelului cu Serbia și Muntenegru acele sfurtări pe cari le face acum. Insa cu tota opintirea fortierelor nu i-a succedut până acum de a strînge mai multu de 100,000 oameni în Bulgaria și 60,000 în Armenia.

În fața acestor ostiri turcești, forța militară rusa adunată până acum se poate considera mai mult decât de ajuns. Armatele mobile ruse constau în momentul acest din 20 diviziuni de infanterie (din 48 în trezei armate) trei brigăzi de venatori (din optu) nouă diviziuni de cavaleria (din 20) 150 baterii, de trăsura, de calaritu și de munte și materialu de asediare cu peste 500 tunuri mari. Impartirea acestor ostiri dăruie din împartirea armatei ostire totale, este actualmente cum urmăza.

În Transcaucazia se afla sub comanda ajutorantului generalu, generalulu Loris-Melicof, gata de a trece granița: 4 diviziuni de infanterie, 1 brigada de venatori, 2 diviziuni de cavaleria 9 regimente de cazaci cubanici și de Terek, 35 baterii de câmpu și unu materialu de asediare de vr'o 150 tunuri mari; totulu 115,000 oameni, între cari 95,000 combatenti. Pe lângă acestia mai vinu și 4--5000 oameni trupe de fortaretie, cari suntu dislocate în Alexandropole și prin alte fortaretie dela frontarie.

Pentru padirea tiermurilor Marii-Negre dela la Kerci până la Akerman se afla la comandă generalulu comandantulu districțulu militarulu de Odes'a, ajutorantulu generalu, locotenentulu generalulu Semec'a: 4 diviziuni de infanterie, 2 diviziuni de cavaleria, 28 baterii de câmpu și trupele de fortaretie de la Kerci, Ociacovu, Bender, Akerman, precum și alte despartii; cu totulu 100,000 oameni, dintre cari optuieci mii combatenti.

În Basarabi'a, si adeva în spatiulu de hotarele Moldovei și până la punctele de jonctiune ale liniei ferate de Odes'a anume Zsmerinc'a și Bazdjenj'a se afla sub comanda suprema a marelui principe Nicolae trupele armate de sudu, adunate în cantone forte dese. Ele formăza patru corpuri de infanterie, 1 brigada de venatori, 4 diviziuni de cavaleria, apoi 12 regimente de cazaci (afara de aceia, cari suntu impartiti prin diviziuni), 60 baterii de câmpu, și unu materialu de adiare de 300 tunuri mari, cari la trebuinta se potu înmulți forte usioru. Afara de acestia armata mai e prevediuta și cu unu parcu de pontonu, precum și cu altu materialu de pionieri, pentru a putea arunca în mai multe locuri poduri peste Dunare și în fine are și unu despartimentu de trupe de marina pentru o lupta pe aceste fluviu maretiu.

Starea totală a armatei (inclusiv toate corpurile sanitare și de aprovizionare) se urca la sum'a de 200,000 oameni, dintre cari 150,000 combatenti. Garda marelui principe și comandantulu supremu constă dintr'unu escadronu de cazaci de Terek, ambele din suit'a imperatésca. În spatiulu dintre Kamenice-Podolski, Kiev și Vladimir-Volinski se afla ca rezerva a armatei de sub patru diviziuni de infanterie, o brigada de venatori și o diviziune de cavaleria. — Aceste trupe suntu totu că și celelalte echipe de resboiu si la unu ordinu datu potu sa se inroleze indată în linie. Ele numera împreuna 75,000 oameni, între cari 60,000 combatenti. Că rezerva de cazaci suntu mobilisate diece regimente de rendulu alu doilea și vr'o câteva baterii; ele facu cu totulu 10,000 oameni, dintre cari 8000 combatenti. În fine se mai afla și corpurile organizate pentru rezerva. Chemarea loru este sa acopere lipsurile ce se

voru face iu armata pentru care sferșitu au chiaru de acum 100,000 oameni gata.

Unii cu alții, forța militară pe care Rusia o poate întrebuința pentru politic'a ei din Orientu, trece peste 600,000 oameni, dintre cari aproape jumătate se afla dejă postati la hotare și nu astăzi decatu odinulu de a intră în lupta.

La „N. fr. Pr.“ i se telegrafă din Roma despre o *intrevorbire cu Midhat pasia*: Unu redactoru dela jurnalulu neapolitanu „Roma“ avu o intrevorbire cu Midhat. Ex-mare vezirulu dise ca esilulu seu e causatu prin intrigile unor ministri spriginiti de Mahmud Damat pasia, acestia se opuneau în totu modulu dejă cându densulu înduplecă pe sultanulu a promulgă constitutiunea. Mithad tiene reintorcerea sea neprobabila de-si sultanulu în persona i e forte binevoitoriu. Unu amicu scrie lui Mithad ca cându a plecatu iachtulu „Izzedin“ sultanulu a plânsu amar. Intrebatu pentru ce a esilatu pe Mithad sultanulu a respunsu: „*Comment faire autrement avec documents que j'ai là?*“ Mithad crede, ca marele veziratu alu lui Edhem pasia va dură unu tempu forte scurtu, pentru ca Edhem are unu caracter iute în mania, veementu și în acelasi tempu slabu. Mithad crede ca urmatoriulu lui Edhem pasia va fi Reuf pasia.

La întrebarea deca seriós'a situatiune actuală se poate rezolvă numai prin unu resbelu respunde Mithad ca elu tiene resbelulu cu Rusia ca elu numai de neevitabilu și si imediatu iminentu, chiaru și deca turcii voru face pace cu Serbia. Mithad crede firmu, ca Rusia aru fi trecut Prutul deca nu se insielă asupr'a stărei în Turcia. Rusia credea pe Turcia la sferșitul vietii și află o țiera cu 600,000 soldati sub armă, gata la o resistinta inversiunata. Cu toate aceste Rusia a mersu prea departe decâtu sa se mai pota retrage pentru ca altmintre si-aru perde tota infinti'a asupr'a populatiuniloru crestine din Balcanu si aru puté perde într'o di fructele unei politice de unu seculu Mithad nu despara de succesulu favorabilu alu campaniei pentru Turcia; nu crede în posibilitatea de a se localisă resbelu și e de parare ca Austria va fi impinsa de poporatiunele slave se participe la conflictu, cu atatu mai vertosu cu catu locuitorii Dalmatiei Banatului și Croatiei voru provocă astfelu de neliniscii în provinciile turcesci catu si Austria va fi silita sa întrevina si asiă resbelu va deveni generalu. Fracia și Anglia voru fi favorabile Turciei. Mithad tiene pe Bismark de urditoriulu complicatiuniloru actuali. Acesta silesce pe Austria a se estinde pe partea tieriloru slave, pentru a puté mari Germani'a și a permite Rossiei anectarea altor provincii ce vuisce la ieia dela Turcia. Mithad vorbesce bine limb'a franceza, dara aproape silabisandu că și cându aru voi sa cumpenésca totu cuventulu. Pe sultanulu 'lu lauda forte. Mithad lasă sa se véda ca se teme ca constitutiunea din urma va remané o litera mórta și elu e forte mahnit pentru acestia, pentru ca elu numai într'o resturnare completa a moravuriloru și obiceiuriloru mahomedane vede posibilitatea unei regenerări a poporulu otomanu.

Corespondința.

Budapest'a 23 Februaru

(Cor. or.)

Dicerea „*pactulu este perfectu*“ face rotund'a adi în gurile celoru mai multi si în foile cele mai multe de aici. De ce sa nu o folosescu si eu? Eu asi mai dice, ca si comedi'a cu cris'a ministeriala a fostu perfecta. „Amu perduțu ilusiunea unei bănci independente, dara onorea,

va se dica, reputatiunea politica, amu salvat'o.“ Si asi si este. S'au diresu, s'au petecitu ici cu guvernatori de banca, colo cu textu magiaru pre bancnotele fiitoare, s'au pusu doue directiuni de banca un'a în Budapest'a pe lângă mat'e banca din Viena si în fine ne voru aruncă némtii că de pomană, si 50 miliune sa manipulam cu ele sub privighiarea loru. Aceste toate inse suntu bagateluri, lucrulu principalu s'a salvatu si acestia este doctorulu, ca si noi suntemu stapani adeva impreuna stapani pe banii bancei. Numai de, cându suntu doi stapani pe unu calu unulu siede bine în siea, celalaltu că vai de elu, dar' totu siede, celu putienu până nu i se punu calului pîtenii în coste.

Cându scriu aceste nu scriu impresiunile mele subjective. Pe fetiele multor'a se oglindéza imaginea impresiuniloru atinse si inca potentiatu, pentru ca asteptările erau mari si implinirea este mai mica decâtu asteptările.

Preste totu, că sa me folosescu de o expresiune neindatinata la noi romani, dupa atatea serbatori de totu felulu, dupa atata emotiune între sperantie și asteptari, pare ca suntemu în „septamân'a cenusiei“ politice. Bietii óspeti dela Constantinopole; mi e de pe acelu mila de ei, ei nu voru puté duce de aici nici decoratiuni, nici impresiunea ca au gasitu pe fratii cu cari se faca legatura vecinica cum a promis dlu Lukács, Szűcs etc. la Constantinopole în tone mai bune. Mai alesu deca se va adevéri si ceea ce se vorbea, ca în Cerculile militare si diplomatice dela Viena este o lupta si dor' o lupta mai câstigata de cercurile militare pentru o cooperatiune cu Rusia.

De va fi un'a că acestia atunci puteti scii ca si meritulu cooperatiunei cade în mare parte în socotél'a magiariloru; căci parte nu faceu ei atatu larma, deca nu se laudă atata cu spaim'a si frica ce au insuflat'o ei Petersburgului, Austro-Ungari'a scapă cu o *neutralitate binevoitoare*, ceea ce era pentru situatiunea nostra financiară de mare pretiu. Pentru noi austro-ungureni avé neutralitatea si pretiu politicu și deca mergemu mai în detaiuri avé mare pretiu pentru magiari si romanimea întreaga.

Asteptamu reconstituirea ministeriului. Se vorbesce de unele modificări. Pote până ajungu sirele aceste la destinatiunea loru telegrafulu ve va si spune de s'au facutu si ce modificări s'au facutu, deca nemtii voru sanctionná ce au statoritu ministrii între sine.

Afara de politica pe noi ne mai nelinicescu si elementele. Dunarea ne amenintia capital'a cu noue esundări. Magistratulu a luat mesuri spre a domoli reulu.

Colectiune

de materii, relative la matrimoniu si divortiu în biseric'a gr. or.

(Urmare.)

Scriitorii bisericesci si compilatorii canónelorulu inca au luat în opurile lor motive divortiali din legile imperatesci, inse nu toate, ci numai cele ce le-au vediatu a fi canonice apoi si acomodate tempului.

Patriarchulu Fotiu în nomocanonu (din an. 883) tit. 13 cap. 4 în privinti'a divortielui, aduce mai întâi canónele bisericului, apoi motivele din novel'a 117 a lui Iustinianu, lasandu afara acelu motivu: cându femeia cercetéza teatre si jocuri si observă, ca contractele prin cari s'aru legá partiu, că sa nu se divortieze nici într'unu modu nu au valóre.

Constantinu Harmenopulu (pe la 1140) enuntina motive divortiali sine damno séu bona gratia:

1) Impotentia barbatului în decursu de 3 ani; 2) captivitatea de 5

ani împreunata cu nesciinti'a desproviéti'a; 3) indracirea urmata dupa casatoria; 4) intrarea vre-unei partii în monastire si 5) sclavi'a. Că motive de divortiu cum damno aduce pe cele din Nov. 117 a lui Iustinianu.

Mateiu Blastares pe la 1335 totu asemenea si acele motive le conumera.

Teodoru Balsamou dice, ca elu au primitu insarcinarea dela patriarchulu Mihailu Anchialus si dela imperatulu Emanuilu Comnenu a aduná canónele sante, si cele ce se voru află în ele obscure a le chiarificá si înterpretá. Si elu enumera motivele din novel'a 117 a lui Iustinianu.

Toti acesti scriitori suntu de acordu intr'aceea, ca canónele cari oprescu neconditionatu divortiu si pasirea la alta casatoria, se estindu numai la acelu divortiu, care s'a facutu din consensulu partiloru séu fara cauza justa, si cum divortiu din cause juste este concesu, si aceste cauze, se afla si în legile imperatesci. (Vedi talcurile lui Balsamou, Zonaras si Blastares la can. 48, 5 apost. la can. 105 Cartag. si la can. 9 sft. Vasil.)

VII.

Dupa cele espuse urmăza aici motivele divortiali ce se cuprindu în Pravila cea mare, de carea se folosesc biseric'a nostra (tipar. la 1652), din carea se vede, ca atatu din canóne, catu si din legile susu citate imperatesci s'au luat motivele divortiuului.

Servindu acésta pravila de manual legalu întrebuințatu în acésta materia, urmăza aici normele pravilei asiă precum ele se afla în aceea, fara scurtare, afara numai de normele cari se reducu la procedura si dovéda.

Pravila cuprinde motive divortiali cu dauna, cari tragu dupa sine perderea zoveriloru, în care casu pretiia si vedea mai mari, apoi divortii bona gratia, adeva fara urmări de dauna.

Se citéza în pravila si isvorulu, de unde s'a luat motivulu.

Aici premitu observarea, ca pravila vorbesce de vini de despartire si la altu locu, anume capu 179 „de câte vini se despartiescu ómenii casnici“ până la capu 187 „din cari lucruri pote se-si gonésca barbatulu pe femeia din casa“; inse despre „despartirea nuntii“ vorbesce numai în capitulele, ce le reproducu aici.

Celelalte casuri se referu mai multu la *repudiune* si procesu, ier' aceste la divortiu si trebuie a se deosebii.

Despartirile nuntiloru si vinile muierei, din cari o desparte barbatulu si-i dobandesce zestrile ei.

Cap. 214. 1) De va scii muierea, ca niscari ómeni au vrajba pe imperatulu au pe domnulu, si nu va spune barbatulu ei. (Mateiu).

2) De va vedé, ca a curvitu, si se va dá pe fatia, cum poruncescu dumnediescile pravile, atunci trebuie sa se dea de fatia vedél'a aceea, cu marturii forte credinciose. Si la acea vedire adeva prepunere de curvie vrea legea imperatésca sa fia 5 marturii si sa jure, cum au vediatu cu ochii loru curvia, carea s'au facutu, de aceia atunci sa se créda. (Leon si Constantinu).

3) De va invrasmasi viéti'a barbatulu ei ori în ce chipu ce va vrea sa afle, séu de va fi sciutu pe altii, cari voru de invrasmasindu viéti'a lui, si nu va spune barbatulu seu.

5) De va manca afara de casa fara de voi'a barbatulu ei, la casa straina unde nu-i voru fi rudele ei.

6) De va fi avutu barbatulu vre-o banuiea pe *vecinu-seu*, si-i va dice sa nu mérga în cas'a aceluia, iera ea va merge.

7) De va merge la vederea jocuriloru sa privésca fara de voi'a barbatulu ei. Asisderea ierasi de va

merge la incurcarea căilor sa se uite unde alérga.

Capu 215. *Perdereá s'eu neperdereá zestreí muierci, cându va fi facutu preacurvie.*

Atingendu acestu capitolu partea procesuala, estragu numai cele mai de lipsa: p. 2. cumca nu escusa preacurvi'a siovairile femeii, ca cum ea aru fi avutu pofte, ca barbatulu aru fi fostu nesilnicu, s'eu din seracie au facutu etc. p. 9. inca si candu 'si va ride barbatulu de muierci, de va trage si va sarutá inaintea ei fiesi-ce muieri slujnice, s'eu alte muieri próste — atunci muierca póte sa se si desparta de densulu.

p. 15. De va fi sciindu barbatulu, ca-i curvesce muierca cu altii, si... nu au vrutu sa o parésca la judecatori ci o au tienutu in casa cá pe o femeia'si si s'au culcatu cu dens'a, atunci nu mai póte sa o parésca la judecatori, ca au facutu preacurvie.

p. 20. De va iertá barbatulu preacurvi'a muierci din nevoia s'eu de vr'o sila, nu se dice ca i-au iertatu. Dupa p. 17. numai cându barbatulu pretinde zestrile se cere dovedirea preacurviei asiá de tare, cum lumin'a sórelui face diu'a.

Capu 216. *Despartirea nuntii din vinile barbatului (cu perderea zestreí).*

1. De va grai elu s'eu va sci pe altii ca graiescu de reu asupr'a imperatului s'eu a domnului, si nu va spune elu singuru s'eu prin altcine-va (Armenopolu).

2. De va invrasmasi vieti'a ei ori in ce chipu.

3. De-i va invrasmasi inocenti'a s'eu curatieni'a ei si va pune pe altii sa o spurce s'eu o va dá spre acést'a.

4. De-si va prepune muierca inaintea judecátií s'eu in altu locu, ca-i curva, si nu va potea cu marturii credinciose sa dea pe fatia curvi'a ei, atunci are voia muierca sa-lu lase, cá pre unu propuitoriu alu ei.

5. De va avea alta muierca in casa lui si va dormi cu dens'a, s'eu in satu s'eu in altu locu, si-i va dice muierca lui s'eu parintii, s'eu altcine-va odata si de dóue ori sa se departeze, iera elu nu va voi sa parasésca de totu pe curvi'a. Nici muierca fára de judecata nu póte lasá pe barbatulu ei, nici barbatulu pe muierca; dreptu aceea, carele va luá muierca cu barbatu pána nu se va despartí cu judecata, acel'a preacurvariú se chiama, macaru de aru avea s'eu barbatulu s'eu muierca cause de despartenie.

De aceea numai la calugari póte sa se desfaça casatori'a fára de judecata, cându va luá chipulu calugarescu.

Desparte-se nunt'a, cându barbatulu nu se afla trupesce cu muierca lui.

C. 217. Desparte-se nunt'a si deca voru trece 3 ani dupa ce s'au facutu, si nu potu sa se amestece barbatulu cu muierca dupa cum facu ómenii. Deci de va cautá muierca sa se desparta de barbatulu ei, si elu va marturisi, ca adevratu nu póte sa se amestece cu dens'a atunci se desparte... (Mateiu). (Se vede ca acést'a impotentia se refere numai la barbatu).

Despartirea nuntii, cându barbatulu nu va aflá pe muierca lui fata curata.

C. 218. De se va insurá cine-va si va luá muierca, parendu-i ca va fi fata, ier' apoi nu o va aflá fata curata, atunci acel'a sa vadésca acést'a cu aratare s'eu cu marturia ce descopere adevrulu de fatia, atunci sa se desparta — dice unu patriciu; — inse muierca nu se va judecá cá o curva, pentru ca au facutu peccatulu inainte de ce l'au luatú de barbatu; iera elu de se va mestecá cu dens'a a dóu'a óra, atunci sa nu se mai desparta, ci sa o tiena (legile romane) (din Harmenopulu p. 194).

Capu 219. Slobodiesce-se adeca desparte-se barbatulu de muierca lui s'eu muierca de barbatulu ei, cându se va face calugaru s'eu calugaritia, si

fára voi'a unui'a s'eu altui'a, si fára nici o judecata. Partea ce remane mirénu se póte casatori si primesce avere cá in casulu mortii, cáci celu calugaritu se privesce cá mortu; elu póte sa se faca episcopu si deca muierca s'aru fi marítatu a dóu'a óra. (Armenopulu Mateiu).

(Va urmá.)

Cartea albastra.

Incepemu a publicá, in resumatu corespondinti'a privitoare la evenimentele din orientu, publicata in „Cartea albastra“, presintata parlamentului englesu.

Intáiulu volumu ale telegrameloru ministeriului de esterne alu Angliei cuprinde documente oficiale de mare interesu, relative la afacerile Turciei. Astfelu intái'a telegrama, cu dat'a de 28 Iuniu 1876, informéza pe lordulu Derby ca comitele Andrassy s'a radicatú contra autonomiei si independintiei provinciiloru rescutate, de órece nu se póte aplicá la o poporatiune compusa jumetate de turci, jumetate de crestini. „Aceste aglomeratiuni fiindu lipsite de conditiunile de omogenitate ce poseda Romanii si Serbi'a, ele voru cadea in o stare permanente de resbelu civile.“

Consululu Holmes, scriindu lordulu Derby la 25 Iuliu, néga ca aru esiste vre-o simpatia între poporatiunea bosniaca si serba si afirma ca in Bosni'a nu crestinii, ci musulmanii suntu mai inaintati in ce privesce instructiunea, averea si civilizatiunea.

La 4 Augustu scrie dela Rom'a ca, dupa parerea dlui Melegari, n'a sunatu inca ór'a pentru intervenire. O telegrama dela 8 Augustu semnleza o idea analoga comunicata de guvernulu austriacu ducelui Decazes. La 22 Iuliu sir Elliot informéza pe lordu Derby ca a ingagiatu pe Pórt'a se iá initiativ'a unei conferintie a puteriloru pána a nu se vedé silitu la acést'a si la 25 adauga ca Midhat-pasi'a se plánga ca „ból'a sultanului“ impedecca proiectulu de reforma. La 31 Iuliu sir Elliot scrie dela Terapi'a spre a esplicá cum proiectulu de a formá unu corpu mistu de crestini si musulmani n'a pututu avé nici o urmare. Numerulu voluntariloru crestini, dice densulu, este pré neinsemnatu.“ La 14 Augustu sir Elliot afla dela lordu Derby ca guvernulu Maiestátiéi Sele nu va propune mijlocirea sea, afara deca i se va cere, dar' ca, deca principele Milanu se va adresá puteriloru spre a le cere bunele loru oficii acést'a cerere va fi favorabile primita de Angli'a. „Cu aceeasi data d. Melegari, adresându-se dela Rom'a cátra d. Mallet, exprime parerea ca intervenirea nu va puté avé locu pré curendu, din caus'a atrocitatiloru comise in Bulgari'a“ Este spaimentatoriu, dice elu, a se gândi cine-va ca Europ'a a remasu cu bratiile incrucisiate pe cându se seversiau asemenea crime.“

Elu adauga: „Europ'a a lasatu a se seversá aceste atrocitati cá se crutie resbelulu. Acést'a e o politica egoista. Ide'a ca puterile aru fi pututu se previna acést'a versare de sánga, scuduindu amortié'l'a loru me revolta.“

Unu lungu siru de telegrama in generalu cunoscutu privescu masacrele din Bulgari'a. Intr'o telegrama adresata lordulu Derby la 24 Augustu, sir Elliot incepe prin a citá pe scurtu raportulu dlui Baring asupr'a masacrelor, si apoi adauga: „Generalulu Ignatieff a sustienutu multu tempu ca nu erá nici o insurectiune in Bulgari'a si ca erá de prisosu ca Pórt'a se mai tramita trupe acolo. Deca aceste trupe aru fi fostu tramise la tempu, s'aru fi pututu evitá armarea basi-buzuciloru si escesele ce au rezultatú dintru acést'a.“

Vine apoi o alta seria de telegrama, in cari lordulu Derby, spriginitu de tóte puterile, ingagiéza pe Pórt'a se faca pace cu Serbi'a, acum

cându a probatu ca este in stare a sdrobi acestu principatu.

La 29 Augustu sir Elliot anuncia prin telegrama ca a ingriagiatu pe Savfet-pasi'a se profite de oca'sia venirei la tronu a unui nou sultanu spre a proclamá o amnestia generale. Lordu Derby anuncia in aceeasi di lui sir Buchanan ca:

„Guvernulu Maiestátiéi Sele este fórté petrunsu de importantia de a ingagiá Muntenegrulu se participe la negociárilé de pace si considera acést'a participare cá unu lucru esentialu, dar' neavendu mijlóce de comunicare directe cu principele, guvernulu n'a pututu face mai multu decátu se propuna cá acést'a comunicare se fia facuta de guvernulu rusu, care se afla in o mai libera apropiere de principe si consiliarii sei.“

Dupa o telegrama a lordulu Loftus, guvernulu rusu a ingagiatu pe principele Nicolae se iá parte la negociári. Dupa o telegrama a lui sir Buchanan, principele primia acést'a, dar' ca va esige pentru pace conditiuni mai favorabile decátu Serbi'a. In aceeasi di sir Buchanan telegraféza ca comitele Andrassy póte primí ide'a unei note colective, dar' adera la o actiune independinte, de si identica, din partea puteriloru. Comitele Andrassy merge pána a depretiá ide'a unei conferintie.

La 1 Septembrie sir Elliot anuncia venirea la tronu a lui Abdul Hamid, si lordu Derby invita pe sir Elliot se propuna Portiei unu armistitiu de o luna de óre-ce guvernulu austriacu respinge o actiune colectiva in scopulu de a ajunge la unu armistitiu. Ece respunsulu lui Sir Elliot:

„Amu comunicatu Portiei propunerea pentru armistitiu. Simtiementulu ce pare printre ministri si publicu este fórté contrariu armistitiului, care se considera cá fiindu esentialmente favorabilu intereselor Serbiei. Turcii aru fi gat'a se negotieze pacea in conditiuni rationabile, dar' nu potu suspende operatiunile loru militare, pána a nu cunósce care va fi bas'a unui asemenea tratatu. Respundu la aceste argumente ca armistitiulu va conduce de sicuru la pace. Dar' ei repeta ca le e de trebuintia se cunósca conditiunile.“

La 25 Augustu, lordu Loftus raportéza despre o intrevedere cu principele Gorciakoff. „Alteti'a-sea, dice densulu, mi-a datu asigurári pacifice si a declaratú ca dedese insarcinatulu seu de ataceri dela Constantinopole ordinulu de a spriginí ori-ce propunere pe care colegii sei aru puté-o face Portiei, conformu cu apelulu principelui Milanu. Elu a adaugatu.“

„Ca intusiasmulu nationalu in favórea Serbiei se accentua in fia-ce di, de la o margine a imperiului pána la cea-l-alta, si ca situatiunea guvenului imperiale devenia critica si incurcata. Elu m'a asicuratú, cu tóte acestea, ca nu va esi din calea pacifica, ce cu statornicia urmarise, si ca natiunea, plina de devotamentu pentru imperatulu si de incredere in cancelaru, sa lasa la intielepciunea si patriotismulu guvernului imperiale. In asta privire alteti'a sea a facutu alusiunea la cuvintele pe cari imperatulu le-a adresatu oficiariloru din armat'a sea, dupa manevre, si despre cari circularasera multe versiuni diferite. Ece terminii de cari s'a servitu imperatulu:

„Onórea tierci mi-e scumpa; pána acum amu pututu mántiene pacea si dorescu a o conservá dar' deca onórea tierci va fi atinsa, voiú sci a o apará, si atunci compezu in d-vóstra.“

„Principele Gorciakoff mi-a vorbitu despre atrocitatiile comise in Serbi'a, si mi-a disu ca cátu tempu Turci'a va intrebuintiá elemente de desordine, cum suntu cerchezii si basi-buzucii, nu i-se va puté acordá nici o incredere.“

„Erá tempu a se pune capetu unei

versári de sánga, care ridica unu simtiementu de oróre si erá tempu a sperá ca apelulu principelui Milanu va fi in graba urmatu de suspendarea ostilitatiloru si de o áduinare européna insarcinata a desbate despre pace.

„Alteti'a Sea a spusú ca Russi'a doresce pacea si s'a esprimatú cu órecare caldura, in terminii urmatori:

„Ne-amu abtienutu dela ori-ce initiativa; amu lasatu a se face, amu asteptatu cá Europ'a sa lucreze; dar' nimic'a nu s'a facutu si versarea de sánga continua si deca imperatulu 'mi va comandá sa iéu pén'a in mána, ve garantezu ca va fi imuiata intr'o cernela potrivita cu demnitatea si puterea imperiului; dar' resbelu nu va fi.“

„In privirea cererei Serbiei principele Gorciakoff obiectéza ca, deórece Europ'a a primit'o Pórt'a nu mai póte face obiectiuni asupr'a formeí ei.“

„U. p. A.“

Protocótele Conferintiei din Constantinopole 1876—77.

1. PROTOCOLU.

Sied., dela 6 zilhidie 1293 (11/23 Dec. 76)
(Urmare.)

Marchisulu de Salisbury observându ca s'a cautatu a grupá pe cátu va fi posibilu culturile si rasele si ca guvernulu otomanu doresce din contra fusiunea loru.

Generalulu Ignatieff dice ca nu este vorb'a decátu de o grupare a sangiacuriloru si kioiseloru asiá cum esista.

E. S. Savfet pasi'a insista pentru mentienerea divisiunei actuale, si, in fati'a acestoru observatiuni, articolulu intáiú este rezervatu.

Art. 2. Asupr'a intáiului paragrafu relativu la divisiunea pe cantóne (natiuje) dupa o observatiune a lui Edhem pasi'a asupr'a avantajelor sistemului actualmente urmatu pentru formarea náhijelor, paragrafulu este acceptatu cu rezerv'a de a se intielege asupr'a cifrei locuitoriloru cari voru face parte din cantonu.

Paragrafulu 2; „respectându cátu va fi posibilu“ da locu la diverse explicatiuni, din cari resulta ca cuventulu „grupu“ nu trebuie sa se intielega cá desloca a populatiuniloru dar' cá rapartitia administrativa. Deci nu este acceptatu decátu ad referendum (cu rezerv'a de a reveni.)

Paragrafulu 3: cantonulu va fi administratu etc.“ paragrafulu 4: „consiliulu cantonalu se va compune etc. paragrafulu 5: „comun'a 'si va conservá etc.“ paragrafulu 6: „tóte cestiunile relative etc.“ (afara de comisiunca de supraveghere); paragrafulu 7: „consiliulu cantonalu etc.“ se accepta.

Paragrafulu 8: „doi din membrii sei etc.“ este acceptatu dar' numai in principiu.

Paragrafulu 9: „comisiunea internationala etc.“ este pusu la reserva.

Paragrafulu 10: „orasiele si satele etc.“ este acceptatu in principiu.

Conferinti'a trece la art. 3 care este in totu rezervatu, apoi la art. 4.

Asupr'a espressionei: in capulu fia-cáruí provincii“ E. S. Savfet pasi'a observa ca terminulu Bulgari'a intrebuintiatu in capulu documentului ce conferinti'a discuta, nu aru puté fi admisu de guvernulu imperialu.

Representantii puteriloru garante respundu ca acestu terminu nu este intrebuintiatu de cátu pentru a deosebí regulamentul ce se discuta, de celelalte documente.

E. S. Savfet pasi'a presenta o obiectiune contra terminului de cinci ani ficsatu pentru durat'a Valiului (Administraturu generalu.) Elu nu admite de locu analogia între administratiunea Libanului, care totu-deun'a a fostu o administratiune separata si între sistemulu ce este vorb'a a stabili.

Plenipotentiarul Germaniei, ob-

servându ca această condiție îi pare foarte esențială pentru binele țării și pentru stabilitatea instituțiilor, E. S. Savfet pasivă răspunde că Pôrt'a aru puté să dea numai asigurarea ca Valiulu nu are se fia pré desu schimbatu. In sfersitu acestu pasagiu este trecut la reserva cá si pasagiulu aceluiași paragrafu la consimțimentulu puteriloru garante.

Alu doilea paragrafu: „va fi retribuitu etc.“ se accepta.

Paragrafulu 3: „in casu de mórte etc.“ și paragrafulu 4: „Valiulu nu va puté fi destituitu etc.“ sunt rezervate.

Paragrafulu 5: „Valiulu va reprezentá autoritatea suprema etc.“ se accepta.

Paragrafulu 7: „Guvernulu imp. va administrá etc.“ paragrafulu 9: „arondismentele electorali etc.“ sunt acceptate.

Paragrafulu 10: „ei trebuie să socotéscă in terminu mediu etc.“ se accepta in principiu, dar' E. S. Savfet pasivă observa că nu-si da consimțimentulu seu de cătu pe cătu aceste dispozițiuni aru putea să se adopteze cu nou'a constituțiune.

Paragrafulu 11: „sunt alegatori și eligibili etc.“; paragrafulu 12: „de liberatiunile adunării etc.“; „paragrafulu 13: „Adunarea va numi etc.“; paragrafulu 14: „va fi celu putienu unu membru din acestu consiliu etc.“ sunt acceptate.

La paragrafulu 15: „Guvernamentulu generalu va luá opiniunea consiliului etc.“ Savfet-pasivă dice că aru trebui să se stipuleze că guvernamentulu generalu va trebui să se adreseze înaltei porți in casurile prevédute.

Conferința este de parerea că in adeveru valiulu va putea totu-déun'a să refere despre acést'a Portiei. Paragrafulu deci rămâne rezervatu; cele patru paragrafe ale art. 5 sunt de o potri rezervate.

In momentul de a ridicá sediti'a, presedintele semnaléza d-loru membri ai conferinței oportunitatea de a pastrá secretulu diliberatiuniloru.

Sediti'a viitoare este amânata pe Sâmbata la ôrele 1.

Semnati: Savfet, Edhem-Werter, Zichy, Calice, F. Bourgoing, Chaudordy, Henry Elliot, L. Corti, N. Ignatieff.
(Va urmá.)

Varietáti.

* * * *Generalulu Changarnier* a muritu. * * * Teodulu Changarnier s'a nascutu la Autun in anul 1793 Aprilo 26. Cá elevu alu scólei dela Saint-Cyr, a luat parte activa la resbelulu din Spani'a și la campaniele din Algeri'a, unde s'a distinsu prin sângele seu rece cu ocasiunea faimósei retrageri dela Constantin'a. In anul 1843, a fostu promovatu la gradulu de generalu, iér' in 1847, a fostu numitu comandantulu diviziunii militare din Algeri'a. Se scie rolulu ce a jucat in urma sub guvernulu provisoriu și sub dictatur'a lui Cavaignac, care-lu insarcinase cu comand'a superióra a gardei natiunale și cu trupeloru de linia din Parisu. Adversariu alu institutiuniloru republicane iu profitulu ambițiuniloru monarchiei, elu a combatu cu energia, care n'a fostu egalata decâtu in dilele lui Iuniu 1848 și cu ocasiunea reprimirii insurectiunei din 13 Iuniu 1849. Ur'a sea contr'a republicaniloru, l'a apropiatu de principele Napoleonu, cu care a facutu cauza comuna. Dar' dupa faimosulu incidentu dela revist'a din Satory, a rupt'o si cu acést'a și a fostu destituitu. Rolulu seu politicu, care n'a fostu nici odata seriosu in deajunsu, erá in cele mai multe casuri ridiculu. Esilatu sub imperiu, generalulu Changarnier s'a refugiatu in Belgiu, unde s'a sforsiatu

pe căi diferite cá sa atraga atentiunea publica, cari aratau mai multu naivitate decâtu inteligentiã de unu omu politicu. Reintratu in Franci'a dupa amnesti'a dela 1860, rolulu seu a fostu in încercări de a intrá si a se mantiené in statulu majoru alu maresialului Bazaine, cu care a fostu facutu prizonieru la Metz. Dupa resbelu a fostu alesu deputatu la Somme, siediendu in adunarea dela Versailles in rendurile reactionariloru; in urm'a acestor'a fu numitu senatoru inamovibilu. Carier'a sea politica, ori-ce s'aru dice a fostu completaminte nula. In resumatu elu a fostu o personalitate, care a facutu a se vorbi multu de ea, dar' fâra valóre in fondu.

* * * *Unu nou mijlocu de atraciune*
Unu americanu a inventatu unu mijlocu nou spre a atrage óspeti in otelulu seu. Elu are in New-York unu otelu care pórt'a firm'a: „O di cá alt'a“, și procedéza in modulu urmatoriu. In fia-care diminiția se presinta óspelul socotél'a in sa totdeodata si unu saculetii, in care se afla atâtea numere câti óspeti sunt. Fa-care óspe trage unu numeru, si acél'a care trage numerulu celu mai mare primesce in tóta diu'a aceea nutrimentu, oada si servitiu gratuitu, si inca unu dolariu pe deasup'r'a. Se dice că la acestu otelu este o imbuldiéla grozava.

* * * *Unu procesu de calumniã.* — „Gazet'a tribunaleloru“ din Berlinu ne istorisese urmatoriulu faptu: Intr'o epistola pe care o scrise unu amicu unui altu amicu, se aflá urmátorea observare: „Servitoriulu contelui N. N., care este unu omu ordinariu de totu . . . etc.“ Adresantulu fu atátu de indiscretu, că nu-si ingrigi bine scrisórea, și astfelu cadíu in mânilé contelui N. N. — Acést'a referi la sine injuri'a cuprinsa in scrisórea, se superá focu si insarcinã imediatu pe avocatulu seu sa intenteze procesu de calomnie scriitoriului epistolei, reclamându pedepsirea calumniatorului. Peritul esí luá si elu refugiulu la unu altu avocat, cáruia ei si succese de a dobândi arhitectura acusatului. Elu nu apara pe clientulu seu prin afirmarea, că cuvintele in cestiune nu privesce pe contele, din care negresitu aru fi urmatu ca ele privescu pe servitoriu; ci declara din precautiune, că epistol'a se recunósce, dar' că cererea de urmarire e nefundata. In urm'a acestor'a judecatoriulu recuză pe contele acuatoriu si-si motiva sentinti'a prin aceea, că dupa tecstulu epistolei nu se póte constatá că contele N. N. a fostu numitu unu omu ordinariu; s'aru puté totu asiá de bine sa fi fostu intielesu servitoriulu seu. Intr'aceea nu trecusera inca trei luni, de cându contele si cu servitoriulu seu avura cunoscintiã despre cuprinsulu epistolei in cestiune. In iritatiunea sea, contele silí pe servitoriulu seu sa intenteze procesu de calomnie in contr'a scriitoriului epistolei. Insa si de asta data, aparatoriulu acusatului se mârghiní pe lâng'a declaratiunea ca, epistol'a se recunósce daru că cererea de urmarire este nefundata. Astfelu trebuie sa se respinga si acést'a dóu'a acuzare. Judecatoriulu explica neaparatu, că séu contele séu servitoriulu a trebuitu sa fie numitu omu ordinariu: daru nepozitivitatea persónei exclude orice pedépsa. Spre a putea osândi pe acusat, aru fi trebuitu sa se constata că cuvintele insultátore erau adresate acuatoriului respectivu. — In modulu acést'a contele N. N. a trebuitu sa platéscă spelele a dóue procese de calomnie, fâra cá se póta desmetici, déca elu séu servitoriulu seu este unu omu ordinariu.

Computulu

petrecerei sociale din 10 Februaru a. c. ténuta in sal'a otelului de aici „Co-

ron'a Ungariei“ in folosulu fondului scólei parochiale române din cetatea Sibiuului.

I. Perceptiuni.

Urmatorii domni si-au rescumperatu biletulu de intrare cu urmátorele sume:

Esclenti'a Sea Metropolitulu Mironu Romanu 10 fl.; Nicolau Popu a vicariu gener. 10 fl.; Br. Davidu Ursu colonelu 5 fl.; I. Bolog'a cons. 3 fl.; E. Macellariu consil. 5 fl.; P. Dunc'a cons. 3 fl.; P. Badila ases. cons. 3 fl.; Z. Boiu jun. ases. 5 fl.; N. Cristea ases. 3 fl.; P. Cosm'a deput. 5 fl.; P. Rosc'a ases. 5 fl.; M. Lazaru ases. 3 fl.; Vis. Romanu dir. 10 fl.; Dr. I. Puscariu 3 fl.; I. Han'i'a prot. 3 fl.; I. Popescu prot. 3 fl.; Ant. Bechnitiu 6 fl.; Mihali capit. 5 fl.; A. Lebu propr. 5 fl.; Dr. D. Racuciu adv. 3 fl.; N. Fratesiu secret. 3 fl.; N. Popu pret. 3 fl.; C. Stezariu cap. 5 fl.; G. Matheiu sen. 10 fl.; G. Matheiu jun. 5 fl.; N. N. din Saliste 10 fl.; V. Babesiu 5 fl.; I. Droc'u adm. 3 fl.; I. Macelariu subj. 5 fl.; I. Badila subj. 3 fl.; Dr. I. Borci'a adv. 5 fl.; I. Candrea prof. 1 # imperialu; Ann'a I. Brote 5 fl.; Dr. B. Sabo 2 fl.; C. Nedelcoviciu 3 fl.; Dr. A. Brote 5 fl.; S. P. Barcianu 2 fl.; Constantia P. Barcianu 2 fl.; Dr. D. P. Barcianu 2 fl.; N. P. Petrescu 1 fl. 50 cr. Dr. N. Olariu 2 fl.; E. Brote 2 fl.; I. Tecóntia si I. Zaharia 4 fl. 50 cr. I. Pop'a adv. 3 fl.; Z. Boiu sen. prot. 5 fl.; I. Bacea primóten 1 fl. 50 cr.; N. Trónca canc. 3 fl.; C. Bugarski neg. 3 fl.; D. Cuntianu par. 3 fl.; Dr. I. Mog'a med. 3 fl.; I. H. Popu concip. 1 fl. 50 cr.; N. Nadasdi neg. 4 fl. 50 cr.; M. Masialcu 1 fl. 50 cr.; Tom'a capit. 1 fl. 50 cr.; I. Predovicu 1 fl. 50 cr.; Pahone 1 fl. 50 cr.; M. Cioranu 1 fl. 50 cr.; A. Bacu 1 fl. 50 cr.; dsiórele: Constanti'a Dancasiu 1 fl. 50 cr.; Mari'a Dancasiu 1 fl. 50 cr. Mari'a Onitiu 1 fl. 50 cr.; Carolin'a Heisig 1 fl. 50 cr.; Dr. I. Popu 1 fl. 50 cr.; Balasiu 1 fl. 50 cr.; R. Petricu 1 fl.; C. Popovicu 2 fl.; Wagner 1 fl. 50 cr. Ionascu tenente 2 fl.; Marinu tenente 2 fl.; D. Comsi'a 2 fl.; d-siór'a König 2 fl.; P. Streulea locot. 3 fl.; I. Mihaltianu canc. 1 fl. 50 cr.; P. Ciór'a canc. 1 fl. 50 cr.; G. Vadrariu primóten. 1 fl. 50 cr.; I. de Pred'a adv. 5 fl.; P. Petrovicu act. 1 fl. 50 cr.; M. Boieriu 2 fl.; dn'a I. Stoic'a 1 fl. 50 cr.; Marie de Georgevicu invet. 1 fl. 50 cr.; I. Nadasianu 1 fl. 50 cr.; M. Tom'a archiv. 1 fl.; N. Nast'a 2 fl.; Koch ten. 1 fl. 50 cr.; A. Poparadu 3 fl.; A. Popovicu 1 fl. 50 cr.; Munteanu 1 fl. 50 cr.; Albu 1 fl. 50 cr.; Punteanu 1 fl. 50 cr.; Pecurariu teol. 1 fl. 50 cr.; N. Simtionu 1 fl. 50 cr.; N. Reu invet. 2 fl.; d. Dr. Stefanu Pecurariu adv. 3 fl.

In Sasu-Sebesiu prin d. subjude Ioanu Paraschivu: dela d. Georgiu Anghelu, consil. aulicu 2 fl. 50 cr.; Ioane Bojitia adv. 1 fl.; Ioane Munteanu adv. 1 fl.; Ioane Draganu not. pub. 1 fl.; Ioane Paraschivu subjude reg. 1 fl. 50 cr.; — si unu venitu de 6 fl. 23 cr.

Sum'a totala incassata e deci 319 fl. 23 cr. si 1 # imperialu.

II. Spelele cu arangiarea petrecerei facu sum'a de 109 fl. 4 cr. v. a. — resulta deci unu venitu curatu de 210 fl. 19 cr. si 1 # imperialu, — care suma s'a predatu in 22 ale curentei prelánga cuitantia, onorabilului comitetu parochialu dela biseric'a româna gr. orient. din cetatea Sibiu spre depunere in fondulu scólei aceleiasi parochii.

Subscrisulu comitetu, se afla totuodata indemnatu a aduce tuturoru stimatiloru domni contribuenti intima multiamita pentru contribuirele dloru in folosulu fondului numitu in specie ne simtiemu indatorati a esprime multiamita publica dómnei Agnes Pop'a si d-sióreloru Sabin'a Brote, Emilie Petri si Elene Adamovicu pentru participarea activa la „produc-

tiunile musicali“ cu cari au delectatu publiculu participatoriu in acea séra.

Sabiuu in 20 Fauru 1877.

Comitetulu arangiatoriu.

V. Romanu, presied.

Dr. N. Olariu, secret.

Burs'a de Vien'a.

Din 12/24 Februaru 1877.

Metalicele 5%	62 60
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67 50
Imprumutulu de statu din 1860	109 50
Actiuni de banca	833 —
Actiuni de creditu	149 10
London	124 15
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74 30
„ „ Temisioresci	71 75
„ „ Ardelenesci	72 —
„ „ Croato-slavone	— —
Argintu	113 30
Galbinu	5 91
Napoleonu d'auru (poli)	9 92
Valut'a noua imperiale germâna	60 95

Concursu.

Pentru deplinirea parochiei gr. or. vacante din comun'a Topletiu si fili'a Bers'a, protopresbiteratu Mehadiei, cu terminu pâna la 13. Martie a. c. cal. vechiu, in carea diua se va tienea si alegerea.

Emolumentele sunt: un'a sesiune de 34 jugere impartita in 37 parcele, in locu de stola si biru, unu salariu contractualu de 160 fl. v. a. si cuartiru liberu.

Recursele instruate conformu stat. org. si normeloru consistoriali, au a se adresá comitetulu parochialu din Topletiu, cá Administrátorele protopresbiteralu din Mehadia, éra cele ce voru incurge dupa espirarea terminiului nu se voru considerá.

Topletiu in 2 Fauru 1877.

Comitetulu parochialu in contielegerea cu Adm. protopresbiter.

1—3 D. Ioane Stefanovicu.

Nr. 36/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III. Cincusioru ppresbiteratu Nocrichiu—Cincumare, cu care suntu impreunate emolumentele urmátore:

Folosirea portiunei canonice de 12. jugere, aretura si fenatiu, tacele stolari statorite de sinodulu ppresbiteralu, precum si câte o di de lucru dela 60 familii.

Suplicile instruate in intielesulu statutului organicu si alu dispozițiuniloru sinodului archidiecepsanu, suntu ase tramite la subscrisulu pana la 6. Martiu a. c.

Nocrichiu in 1. Februaru 1877.

In cointielegere cu comitetulu parochialu.

(2—3) G. Maieru, adm. ppsc.

Nr. 51.

Edictu.

Mari'a Petru Frigariu din Brasiovu, care de 4. ani de dile a parasitu cu necredintiã pe legiuitulu ei barbatu Ioanu George Gamulea, totu din Brasiovu, nesciindu-se neci pana astadi loculu ubicatiunei ei se citéza prin acést'a cá in terminu de unu anu sa se prezenteze la scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, cáci la din contra procesulu divortiale incaminatu de barbatulu ei se va pertractá si decide si in absentia ei.

Brasiovu, 15 Ianuariu 1877.

Scaunulu protopresbiteralu alu tractului I, alu Brasiovului cá foru matrimonialu.

(2—3) Iositu Baracu, prot.